

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
СУМСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ АГРАРНИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ВІДОКРЕМЛЕНИЙ СТРУКТУРНИЙ ПІДРОЗДІЛ
«ОХТИРСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ
СУМСЬКОГО НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

РОЗГЛЯНУТО ТА СХВАЛЕНО

Педагогічною радою

Протокол №1 від 31.08.2022р.

ЗАТВЕРДЖЕНО

Наказ директора

№ 55- ОД від 01.09.2022 р.

Зі змінами відповідно до
наказу №20 від 10.01.2025

Протокол педагогічної ради
№7 від 08.01.2025р

**ПОЛОЖЕННЯ
ПРО ВИБІРКОВІ ДИСЦИПЛІНИ**

**У ВІДОКРЕМЛЕНОМУ СТРУКТУРНОМУ ПІДРОЗДІЛІ
«ОХТИРСЬКИЙ ФАХОВИЙ КОЛЕДЖ СУМСЬКОГО
НАЦІОНАЛЬНОГО АГРАРНОГО УНІВЕРСИТЕТУ»**

1. Загальні положення

1.1. Положення про вибіркові дисципліни у Відокремленому структурному підрозділі «Охтирський фаховий коледж Сумського національного аграрного університету» (далі - Коледж) розроблено відповідно до Закону України «Про фахову передвищу освіту», Положення про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Охтирський фаховий коледж Сумського національного аграрного університету».

Це Положення розроблено з метою конкретизації процедури формування переліку, вибору та подальшого вивчення здобувачами навчальних дисциплін із циклу вибірових (курсів за вибором) для освітньо-професійного ступеня фахового молодшого бакалавра.

1.2 Освітньо-професійна програма будь-якої спеціальності містить обов'язкові та вибіркові освітні компоненти.

ОПП фахової передвищої освіти має передбачати освітні компоненти для вільного вибору здобувачів освіти в обсязі, що становить не менше 10 відсотків загальної кількості ЄКТС, передбачених для ОПП фахової передвищої освіти.

1.3 Навчальні дисципліни за вибором здобувача освіти (курси за вибором) – це дисципліни, які вводяться для ефективного використання можливостей Коледжу з метою задоволення освітніх і кваліфікаційних потреб здобувачів, підвищення їх конкурентоспроможності та затребуваності на ринку праці, врахування регіональних потреб тощо.

Вибір здобувача навчальних дисциплін створює умови для досягнення ним наступних цілей:

- поглибити професійні компетентності в межах обраної спеціальності (освітньо-професійної програми) та здобути додаткові спеціальні (фахові, предметні) компетентності;
- поглибити свої знання та здобути додаткові загальні і загальнопрофесійні компетентності в межах споріднених спеціальностей;
- набути додаткові загальноосвітні і соціальні навички (soft skills), що відповідають заявленим цілям програми, а також фахових компетентностей;
- ознайомитись із сучасним рівнем наукових досліджень інших галузей знань та розширити або поглибити знання за загальними компетентностями.

Вибіркові навчальні дисципліни професійної підготовки надають можливість здійснювати поглиблену підготовку за освітньо-професійними програмами та визначають характер майбутньої діяльності.

Міжосвітні вибіркові навчальні дисципліни надають можливість сприяють академічній мобільності здобувача та його особистим інтересам.

1.4 Обрання вибірових навчальних дисциплін освітньо-професійної програми студенти, які вступили на основі базової загальної середньої освіти здійснюють впродовж другого року навчання, студенти, які вступили на основі повної загальної середньої освіти, кваліфікованого робітника, диплома вищої освіти здійснюють впродовж першого року навчання, але не пізніше травня місяця і є основою для формування індивідуального навчального плану студента на наступні курси навчання.

Індивідуальний навчальний план студента розробляється на навчальний рік на підставі робочого навчального плану і включає всі обов'язкові навчальні дисципліни та вибірові навчальні дисципліни, обрані студентом, з обов'язковим дотриманням нормативно встановлених термінів підготовки і врахуванням структурно-логічної схеми послідовності вивчення навчальних дисциплін, що визначають зміст освіти за спеціальністю та системи оцінювання.

1.5 Вибіркові навчальні дисципліни є як професійно-орієнтованими, так і міжосвітні відображуються у вигляді альтернативного переліку та є однаковими за обсягом кредитів та формою контролю (обсяг однієї дисципліни вільного вибору становить 3 кредити, форма контролю - залік).

1.6 Дисципліни, що обрані студентом, є обов'язками для вивчення в повному обсязі, тобто він не може замінити їх будь-якими іншими дисциплінами вільного вибору.

1.7 Формування набору вибірових навчальних дисциплін здобувачем здійснюється при формуванні індивідуального навчального плану згідно з такими принципами:

- ✓ альтернативності;
- ✓ поінформованості та відкритості, (здобувач здійснює вибір після ознайомлення з силабусами;
- ✓ свободи вибору (не допускається нав'язування здобувачам певних вибірових навчальних дисциплін в інтересах циклових комісій та окремих педагогічних працівників);
- ✓ економічної доцільності (академічна група для вивчення вибірової навчальної дисципліни формується у разі відповідності встановленим вимогам до чисельності здобувачів у академічній групі – 15 чоловік.

2. Навчально-методичне забезпечення вибіркових навчальних дисциплін

2.1. Викладання вибірових дисциплін можуть здійснювати всі циклові комісії Коледжу за умови наявності кадрового, навчально-методичного та

інформаційного забезпечення, що є свідченням спроможності циклової комісії оперативно задовольнити потреби здобувачів освіти для створення індивідуальної освітньої траєкторії навчання за обраними освітньо-професійними програмами.

2.2. Циклові комісії, які забезпечують викладання вибірових дисциплін кожного навчального року подають завідувачам відділень список дисциплін, які пропонуються до вибору студентам, та силабуси навчальних дисциплін. В подальшому відповідні циклові комісії, забезпечують підготовку навчально-методичних комплексів та методичного забезпечення, необхідних для вивчення вибірових дисциплін.

2.3. Перелік вибірових дисциплін за потреби може оновлюватись щороку. Перелік, обов'язкова кількість для вивчення та обсяг вибірових дисциплін для конкретного семестру вказана в навчальному плані. Вивчення вибірових дисциплін, як правило, відбувається на старших курсах навчання згідно з Положенням про організацію освітнього процесу у Відокремленому структурному підрозділі «Охтирський фаховий коледж Сумського національного аграрного університету» та за затвердженим розкладом навчальних занять.

2.4. Затверджені переліки та силабуси вибірових дисциплін розміщуються для ознайомлення студентів на офіційному веб-сайті Коледжу не пізніше 1 квітня поточного року.

3. Порядок реалізації права вільного вибору здобувачами вибірових навчальних дисциплін

3.1. Для формування контингенту студентів для вивчення вибірових дисциплін на наступний навчальний рік завідувачі відділень та голови циклових комісій ознайомлюють студентів з переліком вибірових дисциплін, викладання яких вони забезпечують, та їхніми силабусами, сприяють студентам в одержанні в повному обсязі інформації про вибірову дисципліну. Для отримання більш детальної інформації студенти мають право ознайомитись з силабусами дисциплін.

3.2. На початку II семестру здобувачі освіти (в квітні-травні) обирають вибірові дисципліни на наступний рік навчання. З цією метою викладачі проводять презентації вибірових навчальних дисциплін, консультують, щодо формування індивідуальної освітньої траєкторії, а здобувачі здійснюють свій вибір шляхом заповнення Google-форми для вибору вибірових компонент ОПП. Результати опитування обов'язково враховуються при плануванні освітнього процесу.

3.3. За результатами вибору, здобувач подає письмову заяву на ім'я

завідувача відділення про вибір навчальних дисциплін (Додаток 1), формуються групи для вивчення дисциплін (Додаток 2), робочі навчальні плани на наступний навчальний рік, попередньо формуються групи для вивчення дисциплін. Уточнення інформації відбувається до 31 травня поточного навчального року після подачі письмової заяви здобувача на ім'я завідувача відділення. Вивчення цих дисциплін розпочинається з наступного навчального року.

3.4 У разі, якщо для вивчення окремої вибіркової дисципліни не сформувалась група з мінімальною кількістю здобувачів 15 осіб, завідувач відділення доводить до їх відома перелік вибірових дисциплін, що не будуть вивчатись. Після цього здобувач протягом 2 днів повинен обрати іншу дисципліну, для вивчення якої сформувалась (чи формується) кількісно достатня група.

3.5 Здобувач, який з поважної причини (хвороба, академічна мобільність тощо), не визначився з вибіровими дисциплінами, має право визначитися протягом першого робочого тижня після того, як він з'явився на навчання.

3.6 Здобувач, який не визначився з переліком вибірових дисциплін та не подав заповнену заяву у визначені терміни, буде включений до групи для вивчення тих дисциплін, які визначить завідувач відділення.

3.7 Після остаточного формування і погодження академічних груп з вивчення вибірових дисциплін, інформація про вибірові дисципліни вноситься до індивідуального плану здобувача. З цього моменту вибірова дисципліна стає для здобувача обов'язковою.

3.8 Завідувач відділення не пізніше 1 червня подає на розгляд та затвердження проєкт наказу «Про формування переліку вибірових навчальних дисциплін на _____ навчальний рік» та робочий навчальний план на _____ навчальний рік.

4. Процедура перезарахування кредитів

4.1. У разі поновлення, переведення студента перезарахування вибірових дисциплін проводиться відповідно до наказу директора, підставою для якого є заява здобувача та академічна довідка студента.

4.2. Перезарахування кредитів вибірових дисциплін проводиться за рахунок фактично вивчених дисциплін певного циклу за умови однакової (або більшої) кількості кредитів.

4.3. Адміністрація Коледжу може дозволити здобувачам – учасникам програм академічної мобільності зараховувати вибірові дисципліни, які прослухані в іншому закладі фахової передвищої освіти-партнері, але не

передбачені навчальним планом відповідної спеціальності в Коледжі.

4.4. Навчальні дисципліни та інші види навчальної діяльності зазначаються в індивідуальному навчальному плані здобувача фахової передвищої освіти.

5. Прикінцеві положення

5.1. Усі зміни та доповнення до даного Положення вносяться та затверджуються педагогічно радою Коледжу у тому ж порядку, що й саме Положення.

5.2. Положення про вибіркові дисципліни у Відокремленому структурному підрозділі «Охтирський фаховий коледж Сумського національного аграрного університету»

ЗАЯВА

Пропу дозволити вибачення у _____ семестрі 20____ / 20____ навчального року наступних вибіркових дисциплін:

1.

2.

та у _____ семестрі 20____ / 20____ навчального року наступних вибіркових дисциплін:

1.

2.

Пропу дозволити вибачення у _____ семестрі 20 / 20 навчального року наступних вибіркових дисциплін:

1.

2.

та у _____ семестрі 20____ / 20____ навчального року наступних вибіркових дисциплін:

1.

2.

Дата

Підпис

Додаток 1

Завідувачу відділення _____
(назва відділення)

студента _____ курсу _____ групи _____
(прізвище, ім'я, по батькові студента)
спеціальності _____
освітньо-професійної програми _____

З А Я В А

Прошу дозволити вивчення у _____ семестрі 20 / 20 навчального року наступних вибірових дисциплін:

- 1.
- 2.

та у _____ семестрі 20 ____ / 20 ____ навчального року наступних вибірових дисциплін:

- 1.
- 2.

Прошу дозволити вивчення у _____ семестрі 20 / 20 навчального року наступних вибірових дисциплін:

- 1.
- 2.

та у _____ семестрі 20 ____ / 20 ____ навчального року наступних вибірових дисциплін:

- 1.
- 2.

Дата

Підпис

СПИСОК СТУДЕНТІВ _____ групи

на вивчення вибіркової дисципліни « _____ » (назва дисципліни)

[illegible]